

Dorota Tursa

PRZEWODNIK PO WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ NA UEP

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Szanowni Państwo,

Niniejszy przewodnik składa się z trzech części, w których wyjaśniono najważniejsze problemy dotyczące własności intelektualnej i komercjalizacji wyników badań:

- W pierwszej części przedstawiono kwestie związane z przeniesieniem praw autorskich na Uczelnię jako elementu stonku pracy każdego pracownika. Zamieszczono tutaj także najważniejsze informacje z obowiązujących aktów prawnych.
- Część druga zawiera omówienie procedury komercjalizacji – krok po kroku.
- Przedmiotem trzeciej części są zasady współpracy z doktorantami i studentami w zakresie ich współudziału w badaniach i projektach prowadzonych na Uczelni.

Pełne brzmienie zasad obowiązujących na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w zakresie własności intelektualnej, zawarte jest w aktualnie obowiązującym „Regulaminie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu i zasad korzystania z infrastruktury badawczej Uczelni”, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Senatu UEP nr 38 z dnia 25 października 2019 roku, zwanym dalej „Regulaminem”. Informacje dotyczące własności intelektualnej na UEP, dostępne są także na stronie internetowej Uczelni w zakładce Działu Badań Naukowych – Informacje dla pracowników, „Komercjalizacja wyników badań i własność intelektualna” (<https://ue.poznan.pl/pl/badania-naukowe,c26/komercjalizacja-wynikow-badan-i-wlasnosc-intelektualna,c7168/>).

Zachęcam Państwa do zapoznania się z informacjami zawartymi w Przewodniku, w Regulaminie oraz na stronie internetowej Uczelni, a także do bezpośredniego kontaktu z p. Dorotą Tursą z Działu Badań Naukowych, specjalistą w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji wyników badań.

prof. dr hab. Elżbieta Gołata

Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą
Przewodnicząca Komisji Własności Intelektualnej UEP

Spis treści

1. Przeniesienie praw autorskich na Uczelnię	4
Omówienie zasad w oparciu o obowiązujące akty prawne i zapisy Regulaminu	4
1.1. Definicje	4
1.2. Prawa i obowiązki twórców a Regulamin	7
1.3. Prawa Uczelni	7
1.4. Prawa i obowiązki pracownika	7
2. Procedura komercjalizacyjna	9
Co należy zrobić gdy chcesz zgłosić wynik ?	
2.1. Schemat procesu komercjalizacji	9
2.2. Zgłoszenie projektu	9
2.3. Zgłoszenie powstania wyniku	10
2.3.1. Procedura zgłoszenia wynalazku na UEP	11
2.3.2. Plan zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym	12
2.4. Decyzja władz UEP	13
2.5. Schemat form komercjalizacji	14
2.6. Czynności zmierzające do uzyskania ochrony i uzyskanie ochrony	15
2.7. Utrzymywanie ochrony	15
2.8. Komercjalizacja bezpośrednia	15
3. Zasady współpracy z doktorantami i studentami - badania z udziałem osób spoza Uczelni	17
Zawieranie umów ze studentami i doktorantami	17
3.1. Obowiązki osób uczestniczących w projektach	17
3.2. Regulacje dotyczące współpracy z doktorantami i studentami	17
3.3. Zasady udziału doktorantów i studentów w badaniach naukowych	19

1. Przeniesienie praw autorskich na Uczelnię

Omówienie zasad w oparciu o obowiązujące akty prawne i zapisy Regulaminu

Zasady przenoszenia praw są elementem stosunku pracy każdego z pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

1.1 Definicje

Zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą regulującą prawa autorskie i prawa pokrewne (art. 1), utworem jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony lub utrwalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia, sposobu wyrażenia, np.:

- prezentacja multimedialna,
- artykuł naukowy,
- materiały dydaktyczne,
- programy komputerowe,
- bazy danych, itp.

Utwór jest chroniony prawem od momentu ustalenia (choćby miał postać nieukończoną), czyli od chwili, w której z utworem mogą zapoznać się również inne osoby poza autorem. Wystarczy, aby możliwość ta była hipotetyczna.

W myśl prawa ochroną nie są objęte odkrycia, idee, procedury, metody, zasady działania czy koncepcje matematyczne. Ochroną może być objęty wyłącznie sposób wyrażenia. A ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Wyniki prac intelektualnych, to:

- utwory, w rozumieniu przepisów ustawy prawo autorskie i prawa pokrewne z dnia 4 lutego 1994 r.,
- bazy danych sui generis - nie mające charakteru utworu, chronione prawami wynikającymi z ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych,
- projekty wynalazcze – przedmioty praw wyłącznych określonych w ustawie o prawie własności przemysłowej, chronione patentem, prawem ochronnym, prawem z rejestracji lub zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP celem uzyskania praw wyłącznych (np. patenty, wzory użytkowe, topografie układów scalonych),
- know-how – czyli pakiet nieopatentowanych informacji praktycznych, wynikających z doświadczenia i badań, które są:
 - niejawnie, czyli nie są powszechnie znane lub łatwo dostępne,
 - istotne, czyli ważne i użyteczne z punktu widzenia wytwarzania produktów,
 - zidentyfikowane, czyli opisane w wystarczająco zrozumiały sposób, aby można było sprawdzić, czy spełniają kryteria niejawności i istotności.

Natomiast utworu nie stanowią (art. 4 prawo autorskie i prawa pokrewne):

- akty normatywne lub ich urzędowe projekty,
- urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole,
- opublikowane opisy patentowe lub ochronne,
- proste informacje prasowe.

Prawa własności utworu dzielimy na prawa osobiste stanowiące przymiot twórcy i prawa majątkowe.

Do praw osobistych zgodnie z art. 16 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zalicza się:

- oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo,
- nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania,
- decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności,
- nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Autorskich praw osobistych nie można się ani zrzec, ani ich zbyć. Zatem pracodawca nigdy ich nie nabędzie, ponieważ zawsze będą one przysługiwały pracownikowi, ponieważ są one nieograniczone w czasie.

Artykuł 12 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie wprowadza żadnych wyjątków, same strony również nie mogą odmiennie uregulować tej kwestii, ponieważ postanowienia te nie będą skuteczne.

Prawo pierwszeństwa publikacji przysługuje UEP na podstawie przepisów ustawowych tj. art. 14 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przepis ten stanowi:

„Art. 14. [Przywilej pierwszej publikacji utworu naukowego]

1. Jeżeli w umowie o pracę nie postanowiono inaczej, instytucji naukowej przysługuje pierwszeństwo opublikowania utworu naukowego pracownika, który stworzył ten utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy. Twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia. Pierwszeństwo opublikowania wygasa, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od dostarczenia utworu nie zawarto z twórcą umowy o wydanie utworu albo jeżeli w okresie dwóch lat od daty jego przyjęcia utwór nie został opublikowany.
2. Instytucja naukowa może, bez odrębnego wynagrodzenia, korzystać z materiału naukowego zawartego w utworze, o którym mowa w ust. 1, oraz udostępniać ten utwór osobom trzecim, jeżeli to wynika z uzgodnionego przeznaczenia utworu lub zostało postanowione w umowie.”

Zatem przywilej pierwszeństwa publikacji i prawo do wykorzystania materiału naukowego zawartego w utworze pracowniczym stanowią istotny element majątku Uczelni. Każda decyzja rektora o rezygnacji z prawa pierwszeństwa publikacji jest więc istotną decyzją o charakterze majątkowym dotyczącą majątku państwowej osoby prawnej.

Wspomniane wyżej prawa Uczelni wynikające z w/w zapisów ustawy (art. 14) są istotne, ponieważ:

- publikacje naukowe stanowią w świetle nowej ustawy regulującej szkolnictwo wyższe i naukę (z dn. 20 lipca 2018 r.) najistotniejszy element oceny działalności Uczelni;
- aby Uczelnia mogła wykorzystywać wyniki działalności naukowej pracowników w swojej działalności dydaktycznej i następnych pracach, istnieje konieczność prowadzenia przez Uczelnię działań zapewniających pełną wiedzę o powstających na Uczelni utworach pracowniczych.

Zapis ten nie wyklucza jednak wyrażenia przez Uczelnię zgody na publikację utworu naukowego przez pracownika przed upływem terminów wskazanych w art. 14 ust. 1, jeżeli ten zapewni sobie możliwość publikacji, tj. znajdzie wydawcę.

Na tej podstawie pracodawcy przysługuje prawo do:

- Pierwszego opublikowania utworu (o ile w umowie nie ustalono inaczej). Decydowanie przez pracodawcę o pierwszym opublikowaniu utworu nie jest ograniczeniem osobistych praw przysługujących autorowi, bowiem jednostka naukowa może skorzystać ze swojego uprawnienia dopiero, gdy twórca wyda pozytywną decyzję dotyczącą dzieła (czyli w rzeczywistości stwierdzi, że dzieło nadaje się do publikacji). Uprawnienie do pierwszego opublikowania utworu sprowadza się do decydowaniu przez jednostkę naukową o miejscu i formie publikacji.
- Korzystania z materiału naukowego zawartego w utworze (bez odrębnego wynagrodzenia dla twórcy).
- Udostępnienia utworu osobom trzecim w granicach wynikających z uzgodnionego przeznaczenia utworu.

Jednakże kwestię praw do programu komputerowego stworzonego przez pracownika reguluje art. 74 ust 3 ustawy o prawie autorskim, który stanowi:

„Prawa majątkowe do programu komputerowego stworzonego przez pracownika w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy przysługują pracodawcy, o ile umowa nie stanowi inaczej”.

Oznacza to, że:

- a) nabycie prawa do programu komputerowego:
 - przysługuje pracodawcy z mocy ustawy i nie jest konieczne przekazanie utworu czy przyjęcie go przez pracodawcę poprzez oświadczenie woli,
 - jest nabyciem pierwotnym,
- b) zakres nabywanych praw jest inny, bowiem pracodawca ma prawo korzystać i rozporządzać prawami do programu komputerowego na wszystkich polach eksploatacji,
- c) przepis ten ma charakter względnie obowiązujący - strony mogą w umowie o pracę uregulować swój stosunek inaczej.

Natomiast z mocy art. 11 ust. 3 Prawo własności przemysłowej, uczelnia nabywa prawo do uzyskania patentu na wynalazek/prawa ochronnego na wzór użytkowy/prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, dokonany przez jej pracownika w wyniku realizacji obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Jeżeli mamy do czynienia ze współtwórstwem patentu, to współtwórcy uzyskują prawo do nabycia patentu wspólnie – jednakże w wypadku powstania wynalazku w ramach stosunku pracy – takie prawo nabywa pracodawca współtwórców, a w przypadku współtwórców z różnych instytucji - wspólnie takie prawo nabywają pracodawcy współtwórców.

O ile nic innego nie wynika z zawartych umów, to prawa majątkowe związane z wynalazkiem przysługują twórcom (w wypadku opisanym w art. 11 ust. 3 powyżej - ich pracodawcom) proporcjonalnie do ich twórczego współdziałania w dokonaniu wynalazku.

Bowiem w/w artykuł stanowi:

art. 11 ust. 3 [Prawo do uzyskania patentu na wynalazek]

1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 5, twórcy.
2. Współtwórcom wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawnienie do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje wspólnie.
3. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.
4. W umowie pomiędzy przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu przysługiwać będą prawa, o których mowa w ust. 1, w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w związku z wykonywaniem tej umowy.
5. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten może korzystać z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego we własnym zakresie. W umowie o udzielenie pomocy strony mogą ustalić, że przedsiębiorcy przysługuje w całości lub części prawo, o którym mowa w ust. 1.”

1.2 Prawa i obowiązki twórców a Regulamin

Zapisy Regulaminu nie stoją w sprzeczności z ustawami dotyczącymi praw autorskich i pokrewnych oraz własności przemysłowej, m.in.:

1. UEP przysługuje całość (z zastrzeżeniem autorskich praw osobistych) praw własności intelektualnej do wyników powstałych w ramach projektów realizowanych przez pracowników UEP, jej studentów, uczestników studiów podyplomowych, doktorantów, uczestników innych form kształcenia oraz współpracowników UEP oraz własność know-how związanego z tymi projektami, chyba że umowa o pracę zawarta z twórcą, inna umowa albo postanowienia niniejszego Regulaminu stanowią inaczej.
2. W przypadku projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych umowy dotyczące finansowania poszczególnych projektów albo dotyczące udziału UEP mogą przewidywać odmienne zasady nabywania praw własności intelektualnej do wyników oraz własności know-how.
3. W przypadku prowadzenia przez Uczelnię usług naukowo-badawczych na rzecz osób trzecich, prawa własności intelektualnej do wyników lub własność know-how mogą należeć do podmiotu finansującego lub współfinansującego dany projekt albo innego dysponenta wyników. Jednakże prowadzenie takich projektów nie może utrudniać innych projektów w szczególności tych związanych z komercjalizacją wyników przez Uczelnię.
4. Na kierowników projektów, pracujących także w zespołach badawczych, na etapie planowania prac nakłada obowiązek bezwzględnego regulowania praw własności do wyników ze wszystkimi członkami zespołu projektowego, i to w sposób umożliwiający jednoznaczne określenie udziału twórczego w powstałym wyniku oraz podmiotami uprawnionymi do powstałych wyników.
5. Na pracowników nakłada obowiązek – z chwilą powstania wyniku do którego prawa majątkowe przysługują Uczelni lub na innej podstawie wchodzi w zakres przedmiotowy niniejszego Regulaminu:
 - niezwłocznego zgłoszenia powstania wyniku działalności naukowej oraz know-how związanego z tym wynikiem, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 niniejszego Regulaminu;
 - nieujawniania osobom trzecim informacji mogących mieć wpływ na obniżenie wartości lub na możliwość objęcia ochroną dobra własności intelektualnej, a także gdyby to powodowało inną szkodę dla Uczelni.
6. Uczelnia może zwolnić twórcę z zachowania tajemnicy. Z obowiązku zachowania tajemnicy zwalnia rektor lub osoba przez niego upoważniona na pisemny wniosek osoby zobowiązanej do zachowania tajemnicy.
7. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po ustaniu stosunku pracy i dotyczy wszelkich dóbr własności intelektualnej, określonych w niniejszym Regulaminie.

1.3 Prawa Uczelni

1. Uczelnia ma prawo:

- a) do wyciągnięcia w stosunku do osoby zobowiązanej konsekwencji prawnych i finansowych. W przypadku niewywiązania się z w/w obowiązków;
- b) bez odrębnego wynagrodzenia twórcy, w tym twórcy utworu naukowego, do korzystania z materiału naukowego zawartego w utworze powstałym przy pomocy Uczelni (do celów badawczych, dydaktycznych, archiwalnych) oraz udostępniania tego utworu lub zawartego w nim materiału naukowego osobom trzecim, jeżeli wynika to z uzgodnionego z twórcą przeznaczenia utworu lub jeżeli tak stanowi odrębna umowa zawarta pomiędzy Uczelnią a twórcą.

1.4 Prawa i obowiązki pracownika

1. Pracownik jest zobowiązany do:

- a) niewykorzystywania w ramach działalności prowadzonej poza Uczelnią, bez zgody rektora lub osoby upoważnionej: materiałów dydaktycznych, prezentacji, skryptów, itp. wytworzonych w związku z prowadzeniem zajęć dydaktycznych na Uczelni, treści wniosków grantowych i innych informacji mających znaczenie dla interesów Uczelni.
- b) poinformowania studentów, uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia, doktorantów i współpracowników o obowiązku przestrzegania postanowień Regulaminu.

- c) przekazania Uczelni w formie pisemnej najpóźniej na 14 dni przed zakończeniem stosunku pracy, informacji o wynikach, stanie, stopniu zaawansowania prac lub badań nad dobrem intelektualnym, prowadzonym na Uczelni w okresie ostatnich dwóch lat przed zakończeniem stosunku pracy. Były pracownik nie może bez zgody i wiedzy Uczelni wykorzystywać dóbr intelektualnych Uczelni w swej dalszej działalności zawodowej lub zarobkowej.
2. Jeżeli w wyniku prowadzonych prac powstało lub może powstać dobro intelektualne określone w prawie własności przemysłowej lub know-how, pracownik Uczelni nie może bez pisemnej zgody rektora ujawnić wyników takich prac, w szczególności poprzez publikację utworów naukowych albo wygłaszanie referatów. W przypadku konieczności wynikającej w szczególności z celów naukowych lub badawczo-rozwojowych ujawnienia osobie trzeciej takich informacji może nastąpić dopiero po zawarciu umowy o zachowaniu poufności.
3. Osoby, którym rektor powierzył wykonywanie obowiązków w zakresie ochrony własności intelektualnej Uczelni, są uprawnione do wglądu w dokumentację prowadzonych prac badawczych lub naukowych oraz dokumentację know-how.
4. Twórca ma prawo do wykorzystywania stworzonego przez siebie dobra własności intelektualnej, do którego prawa przysługują Uczelni, wyłącznie do własnej działalności naukowej i dydaktycznej prowadzonej na Uczelni, chyba że umowa między twórcą
5. a Uczelnią stanowi inaczej. A w przypadku, gdy stworzone dobro własności intelektualnej potencjalnie może podlegać zgłoszeniu do ochrony prawnej w myśl przepisów ustawy prawo własności przemysłowej, jak również komercjalizacji, prawo to twórcy przysługuje dopiero po uzyskaniu zgody rektora.

Zważywszy na powyższe, Regulamin mówi:

o wynikach, § 2 str. 5-7;

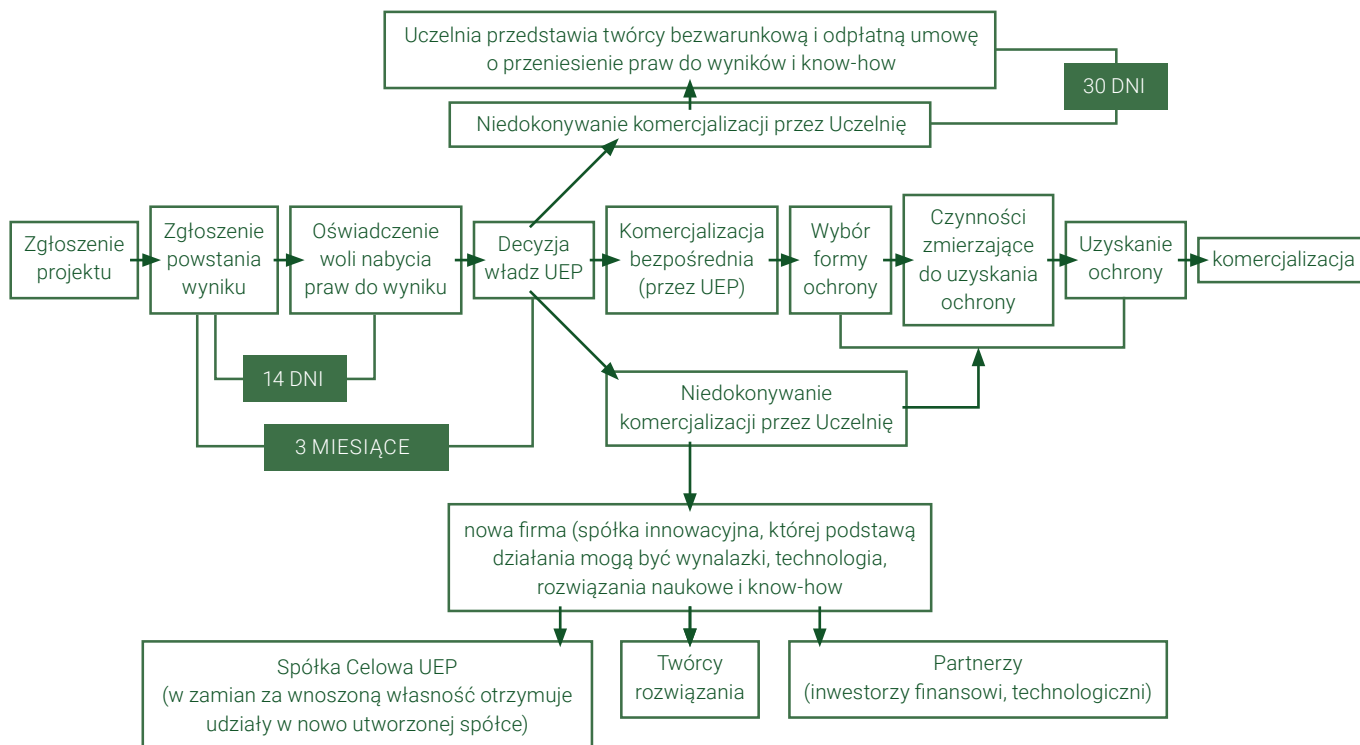
podmiotach uprawnionych z tytułu praw własności intelektualnej do wyników oraz prawach i obowiązkach twórców, § 4 – 5 str. 8-10;

o prawach i obowiązkach twórców, publikacji i ogólnych zasadach korzystania z wyników i know-how, § 6-9 str. 11-16.

2. Procedura komercjalizacyjna

Co należy zrobić gdy chcesz zgłosić wynik

2.1 Schemat procesu komercjalizacji

2.2 Zgłoszenie projektu

	Uczestnik	<ul style="list-style-type: none"> → kierownik projektu → Dział Badań Naukowych - pracownik wyznaczony na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji
	Rejestracja projektu w elektronicznym rejestrze projektów	<ul style="list-style-type: none"> → dokonanie rejestracji projektu na formularzu będącym integralną częścią rejestru → złożenie oświadczenia-zgody na przetwarzanie danych osobowych (pobrane z elektronicznego rejestru projektów) w Dziale Badań Naukowych - u pracownika wyznaczonego na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji
	Czas	→ przed rozpoczęciem projektu
	Dokumenty do pobrania:	<ul style="list-style-type: none"> → oświadczenie – zgoda na przetwarzanie danych osobowych → Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu i zasad korzystania z infrastruktury badawczej Uczelni → Uchwała nr 38 (2019/2020) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 25 października 2019 roku - https://ue.poznan.pl/pl/wspolpraca,c10/rejestr-projektow,c7168/rejestrowanie-projektow-i-ich-wynikow,c9226/zalaczniki-do-pobrania,c7170/

2.3 Zgłoszenie powstania wyniku

Uczestnik

- twórca - osoba, która stworzyła lub współtworzyła wynik i jest uprawniona lub współuprawniona do wyniku, w tym może być uznana za twórcę lub współtwórcę w rozumieniu prawa autorskiego lub prawa własności przemysłowej. Twórcą w myśl Regulaminu może być pracownik, doktorant lub student Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu [Regulamin § 1 pkt. 1 ust. 14 str. 3 i pkt. 2 str. 4-5]. Twórca jest głównym uczestnikiem i odbiorcą w procesie komercjalizacji
- Dział Badań Naukowych - pracownik wyznaczony na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji
- Komisja Własności Intelektualnej UEP
- Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Rejestracja projektu w elektronicznym rejestrze projektów

- dokonanie rejestracji projektu na formularzu będącym integralną częścią rejestru
- złożenie w Dziale Badań Naukowych, u pracownika wyznaczonego na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji:
 - oświadczeń każdego z twórców:
 - zgody na przetwarzanie danych osobowych (o ile nie zostało dostarczone wcześniej)
 - dotyczące nienaruszania przepisów prawa własności intelektualnej
 - dotyczące zdolności patentowej wynalazku
 - o zainteresowaniu przeniesienia praw do wyniku
 - w przypadku twórców spoza UEP – umowy regulującej prawa własności do wyniku
 - 1 egz. podpisanego zgłoszenia wyniku wydrukowanego z elektronicznego rejestru projektów
 - opinii kierownika jednostki, w której zatrudniony jest twórca/zespół twórców w sprawie powstałego rozwiązania

Czas

- niezwłocznie w momencie powstania wyniku
- w ciągu 14 dni od daty zgłoszenia wyniku na UEP możliwość złożenia oświadczenia woli nabycia praw do wyników
- w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia powstania wyniku na Uczelni, władze UEP po uzyskaniu rekomendacji Komisji Własności Intelektualnej, podejmują decyzję w sprawie dalszego postępowania, o której informują twórcę/zespół twórców

Dokumenty

- protokół Komisji (dokumenty poufne)
- uchwała Komisji (dokumenty poufne)
- decyzja przekazywana twórcy/zespołowi twórców w formie pisemnej
- pisana Procedura zgłoszenia wynalazku na UEP – dostępna na stronie internetowej Uczelni: <https://ue.poznan.pl/pl/badania-naukowe-uep,c458/informacje-dla-pracownikow-uep,c26/komercjalizacja-wynikow-badan-i-wlasnosc-intelektualna,c7168/zgloszenie-wynalazku-na-uep,c12641/procedura-zgloszenia-wynalazku-na-uep,a8o388.html>

2.3.1 Procedura zgłoszenia wynalazku na UEP:

- I. Przystępując do realizacji projektu, należy dokonać zgłoszenia projektu w elektronicznym rejestrze projektów (zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 29/2017 z dnia 05 maja 2018 r.):
<https://develop.ue.poznan.pl/ProjectsRegister/Account/Login>,
- II. W momencie powstania wyniku, należy dokonać zgłoszenia powstania wyniku w elektronicznym rejestrze projektów, zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 29/2017 z dnia 05 maja 2018 r. Dzień, w którym powstanie wyniku zostanie zgłoszone w elektronicznym rejestrze projektów, uznaje się za datę przekazania Uczelni przez pracownika informacji o wynikach B+R oraz o know-how związanych z tymi wynikami;
- III. Zgłaszający ma obowiązek dostarczenia do Działu Badań Naukowych dokumentów zabezpieczonych przed osobami postronnymi, niezbędnych do rozpatrzenia sprawy przez Komisję Własności Intelektualnej UEP wraz z opinią kierownika własnej jednostki, zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 33/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r.
- IV. W terminie 14 dni od daty dokonania w elektronicznym rejestrze projektów zgłoszenia powstania wyniku, pracownik może złożyć oświadczenie o zainteresowaniu przeniesieniem praw do wyniku (formularz do pobrania znajduje się w elektronicznym rejestrze projektów).

Wymagane dokumenty:

1. opinia kierownika własnej jednostki
2. w przypadku współtwórstwa w powstałym wyniku:
 - a) umowa regulująca prawa własności między współtwórcami (w przypadku współtwórcy spoza UEP),
 - b) oświadczenie współtwórców - pracowników UEP, określające udział procentowy każdego z nich w powstałym wyniku - przekazanie listy Twórców w takiej kolejności w jakiej mają widnieć w bibliograficznych danych publikowanych w bazach na świecie (imion, nazwisk, adresów zamieszkania, wskazania);
3. opis wynalazku, w oparciu o „Plan zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym”, napisany językiem umożliwiającym zapoznanie się z istotą wynalazku osobom niebędącym fachowcami w tej dziedzinie - Członkom Komisji Własności Intelektualnej UEP;
4. oświadczenia (formularze znajdują się w elektronicznym rejestrze projektów) dotyczące:
 - zgody na przetwarzanie danych osobowych, chyba, że takie oświadczenie zostało już wcześniej złożone;
 - nienaruszania przepisów prawa własności intelektualnej w rozumieniu właściwej ustawy;
 - zdolności patentowej wynalazku
- V. Władze Uczelni podejmują decyzję związaną z komercjalizacją zgłoszonego wyniku w okresie 3 miesięcy od daty dokonania zgłoszenia na Uczelni, uwzględniając 14-dniowy termin przysługujący pracownikowi - twórcy na złożenie oświadczenia dotyczącego przeniesienia praw do wyniku, w oparciu o rekomendację Komisji Własności Intelektualnej UEP, wspartą:
 - dokumentacją dostarczoną przez twórcę/współtwórców (dokumenty bezwzględnie wymagane);
 - wstępną opinią rzeczownika patentowego z kancelarii rzeczników patentowych, obsługującej UEP;
 - opinią zaproszonego eksperta w celu uzyskania wiedzy szczegółowej (np. Prezesa Spółki Celowej UEP).
- VI. O decyzji władz UEP twórca/współtwórcy informowani są na piśmie.
- VII. W przypadku, podjęcia decyzji przez władze UEP, dotyczącej dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym, dalsza procedura przebiega zgodnie z zarządzeniem Rektora UEP nr 33/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r.

2.3.2 Plan zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym

*obejmuje:

1. Tytuł
2. Wskazanie dziedziny techniki (wynalazek dotyczy...);
3. Stan techniki (znane jest urządzenie....);
4. Problem techniczny (dotychczasowe urządzenie/ rozwiązanie/ proces ma taką wadę, niedogodność że...- przedstawienie wiedzy i rozwiązań dotychczasowych oraz wskazanie jaki techniczny problem został teraz rozwiązany, jakie usprawnienie wprowadzono w proponowanym rozwiązaniu , na czym ono polega/ co uległo usprawnieniu / lub jaka wada została zniwelowana i dzięki czemu/które cechy techniczne rozwiązania/parametry, części itp. są za to odpowiedzialne i jaką pełnią funkcję.);
5. Rozwiązanie (w/w problem udało się rozwiązać w obecnym wynalazku, dzięki temu, że...);
6. Ujawnienie istoty wynalazku („opis właściwy” – czyli jak działa zgłoszony na UEP wynalazek - w redagowaniu tej części pomaga rzecznik patentowy);
7. Przykład realizacji wynalazku (bardziej szczegółowy opis zgłoszonego na UEP wynalazku, będący jednym z przykładów wykonania);
8. Zastrzeżenia patentowe (określają zakres zgłoszonego rozwiązania do objęcia go ochroną patentową, np. „urządzenie do mycia szyb, znamienne tym, że posiada.... [tutaj wymienia się cechy szczególne wynalazku zgłoszonego na UEP]” – w redagowaniu tej części pomaga rzecznik patentowy);
9. Rysunki (pokazujące wynalazek – jeśli są potrzebne);
10. Skrót opisu (przygotuje rzecznik patentowy).
11. Twórca przygotowuje zwięzły materiał, który obejmuje punkty 7 i 9 (jeśli rysunki są potrzebne), ewentualnie także 3, 4 i 5 – zgodnie z Państwa rozeznaniem w temacie. W oparciu o ten materiał kancelaria rzeczników patentowych może zaproponować zastrzeżenia i tak metodą kolejnych przybliżeń dochodzimy wspólnie do wersji zdanej do złożenia w urzędzie patentowym

* Formularze oświadczeń znajdują się w elektronicznym rejestrze projektów

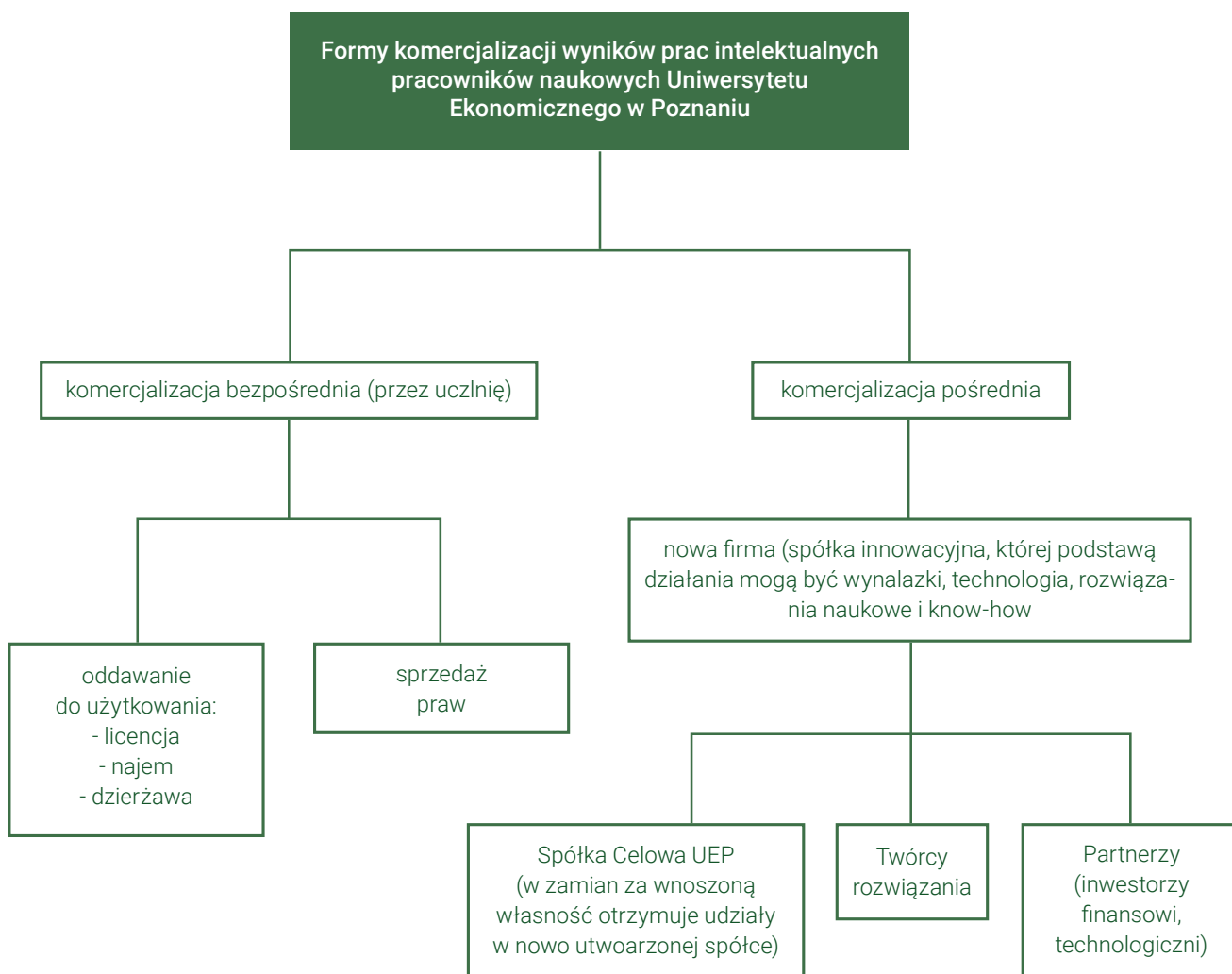
2.4 Decyzja władz UEP

	Uczestnik	<ul style="list-style-type: none">→ Kancelaria rzeczników patentowych (wstępna opinia dot. rozwiązania)→ Komisja Własności Intelektualnej UEP→ Rektor albo upoważniony Prorektor (Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą)→ Twórca/zespół twórców
	*Decyzja w sprawie zgłoszonego na UEP rozwiązania:	<ul style="list-style-type: none">→ rekomendacja Komisji Własności Intelektualnej UEP w sprawie dalszego postępowania ze zgłoszonym rozwiązaniem→ decyzja Rektora albo upoważnionego Prorektora na podstawie złożonej rekomendacji Komisji Własności Intelektualnej
	Czas	<ul style="list-style-type: none">→ podjęcie decyzji w sprawie komercjalizacji w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia wyniku na UEP i poinformowanie twórcy/zespołu twórców o tej decyzji
	Dokumenty	<ul style="list-style-type: none">→ Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu i zasad korzystania z infrastruktury badawczej Uczelni→ decyzja władz UEP dotycząca dalszego postępowania ze zgłoszonym na UEP rozwiązaniem - przekazana twórcy/zespołowi twórców

Rodzaje decyzji w sprawie komercjalizacji (Rozdział 6 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.):

- a) niedokonywanie komercjalizacji przez Uczelnię – Uczelnia jest zobowiązana w ciągu 30 dni do złożenia pracownikowi oferty zawarcia bezwarunkowej i odpłatnej umowy o przeniesienie praw do wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami. Wynagrodzenie przysługujące Uczelni za przeniesienie praw nie może być wyższe niż 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- b) komercjalizacja bezpośrednia (przez Uczelnię) - polega na sprzedaży wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami albo oddawaniu do używania tych wyników lub know-how, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy;
- c) komercjalizacja pośrednia polegająca na obejmowaniu lub nabywaniu udziałów lub akcji w spółkach lub obejmowaniu warrantów subskrypcyjnych uprawniających do zapisu lub objęcia akcji w spółkach, w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników działalności naukowej lub know-how związanego z tymi wynikami; można tworzyć wyłącznie jednoosobowe spółki kapitałowe, z zastrzeżeniem art. 150 ust. 1 w/w ustawy.

2.5 Schemat form komercjalizacji

2.6 Czynności zmierzające do uzyskania ochrony i uzyskanie ochrony

 Uczestnik	<ul style="list-style-type: none">→ twórca→ Dział Badań Naukowych - pracownik wyznaczony na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji→ rzecznik patentowy
 Czynności	<ul style="list-style-type: none">→ wspólne opracowanie dokumentacji zgłoszeniowej do Urzędu Patentowego, w oparciu o plan zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym→ w trakcie toczącego się postępowania przed Urzędem Patentowym - współpraca przy redagowaniu odpowiedzi do Urzędu
 Czas	<ul style="list-style-type: none">→ po otrzymaniu decyzji władz UEP dotyczącej postępowania w sprawie→ Procedura udzielenia patentu/prawa ochronnego to postępowanie w sprawie, toczące się w Urzędzie Patentowym (tryb: UPRP, EPO/PCT). Zawiera etapy: klasyfikacja wynalazku, badania formalno-prawne i merytoryczne stanu techniki, zastrzeżenia, decyzja.
 Dokumenty	<ul style="list-style-type: none">→ Procedura zgłoszenia wynalazku zawierająca "Plan zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym" https://ue.poznan.pl/pl/badania-naukowe-uep,c458/informacje-dla-pracownikow-uep,c26/komercjalizacja-wynikow-badan-i-wlasnosc-intelektualna,c7168/zgloszenie-wynalazku-na-uep,c12641/procedura-zgloszenia-wynalazku-na-uep,a80388.html→ Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (wynalazek)→ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (utwór)→ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (know-how)→ Dokument patentowy (dot. wynalazku), świadectwo ochronne (dot. wzoru użytkowego, znaku towarowego)

2.7 Utrzymywanie ochrony

 Uczestnik	<ul style="list-style-type: none">→ twórca→ Dział Badań Naukowych - pracownik wyznaczony na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji→ rzecznik patentowy→ Komisja Własności Intelektualnej UEP→ Rektor albo upoważniony Prorektor
<hr/> Czynności	<ul style="list-style-type: none">→ Co do zasady Uczelnia finansuje jedynie koszty niezbędne i celowe do dokonania pierwszego zgłoszenia krajowego. Uczelnia może uzależnić pokrycie kosztów ochrony prawnej wyniku lub know-how od pozyskania przez Uczelnię albo twórcę/twórców środków od osób trzecich, np. podmiotów zainteresowanych komercjalizacją danego dobra intelektualnego. W takim wypadku zawierana jest umowa o współfinansowaniu kosztów. W przypadku zgłoszenia w Urzędzie Patentowym RP rozwiązania Uczelni, które charakteryzuje szczególnie atrakcyjność rynkowa, zaleca się, by negocjacje zmierzające do zawarcia umowy o udostępnienie dobra obejmowały również finansowanie zagranicznego postępowania zgłoszeniowego i opłat za utrzymanie ochrony.→ Rezultat: rekomendacja do kontynuowania ochrony finansowanej ze środków Uczelni (ze wskazaniem źródła finansowania)
<hr/> Czas	<ul style="list-style-type: none">→ po otrzymaniu decyzji władz UEP
<hr/> Dokumenty	<ul style="list-style-type: none">→ uchwała Komisji Własności Intelektualnej (dokument poufny)→ Regulamin zarządzania prawami autorskimi (...) na UEP→ Komunikat nr 11/2017 Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 20 lipca 2017 roku w sprawie składania wniosków w programach/konkursach, których efektem wskaźnikowym realizacji jest uzyskanie patentu albo innych praw ochronnych, oraz składania wniosków o ochronę własności intelektualnej z udziałem Uczelni https://ue.poznan.pl/pl/universytet,c13/uregulowania-wewnetrzne,c30/komunikaty-rektora,c141/komunikat-nr-11-2017,a64087.html

2.8 Komercjalizacja bezpośrednia (idealny model)

 Uczestnik	<ul style="list-style-type: none">→ twórca→ Komisja Własności Intelektualnej UEP→ Rektor albo upoważniony Prorektor→ Dział Badań Naukowych - pracownik wyznaczony na UEP w zakresie własności intelektualnej i komercjalizacji→ Dział Marketingu UEP→ pracownicy poszukujący możliwości urynkowienia wyniku, celem podejmowania działań prowadzących do lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz transferu wyników badań naukowych i prac rozwojowych UEP do gospodarki*
---	--

Czynności

- Wyniki lub know-how umieszczane są na stronie internetowej Uczelni (kataloginnowacji.ue.poznan.pl), Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii;
- Informacja o wynikach lub know-how rozpowszechniana jest przez Dział Marketingu (dostępne kanały informacyjne np.: LinkedIn, klub Partnera UEP, itp.);
- Upowszechnianie przez twórców (np. w publikacjach, uczestnictwo w konferencjach/targach);
- Wyniki lub know-how mogą być przekazywane osobom trzecim w celu prowadzenia prac wdrożeniowych lub w celu ich wykorzystania w produkcji w szczególności poprzez:
 1. udostępnienie praw własności intelektualnej osobom trzecim, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej (rekomendowany sposób), najmu oraz dzierżawy,
 2. przeniesienie części lub całości praw własności intelektualnej na osoby trzecie,
 3. przeniesienie części lub całości praw własności intelektualnej lub udzielenie licencji tytułem wkładu do spółki celowej.
 4. W wypadku komercjalizacji bezpośredniej zawierana jest umowa licencyjna lub przeniesienia praw. W przypadku rozwiązania, które charakteryzuje szczególna atrakcyjność rynkowa, zaleca się, by negocjacje zmierzające do zawarcia umowy o udostępnienie dobra obejmowały również finansowanie zagranicznego postępowania zgłoszeniowego i opłat za utrzymanie ochrony.
- Rezultat:
 - a) rekomendacja Komisji Własności Intelektualnej UEP w sprawie wyboru ścieżki komercjalizacji;
 - b) decyzja Władz Uczelni w oparciu o rekomendację Komisji Własności Intelektualnej UEP.
- W drodze komercjalizacji wynalazku mogą zostać podjęte działania tj.: przygotowanie oferty technologicznej, biznesplanu, poszukiwanie partnerów (prowadzenie negocjacji, sporządzanie stosownych umów) bądź powołanie nowego podmiotu gospodarczego z udziałem Spółki Celowej Uczelni.
- Przed przystąpieniem do negocjacji i przedstawieniem szczegółów technicznych dobra Dział Badań Naukowych wraz Twórcą ma obowiązek zawarcia z Partnerem umowy o poufności chroniącej wytworzone dobro.

Czas

- po otrzymaniu decyzji Władz UEP

Dokumenty

- uchwała Komisji Własności Intelektualnej (dokument poufny)
- Regulamin zarządzania prawami autorskimi na UEP [załącznik nr 1 § 9 – 13 str. 14-21, § 16-19 str. 24-28]

3. Zasady współpracy z doktorantami i studentami – badania z udziałem osób spoza Uczelni

Zawieranie umów ze studentami i doktorantami

3.1 Obowiązki osób uczestniczących w projektach

[Regulamin § 20 str. 28 oraz w § 24 str. 32 oraz § 26 str. 33-34]:

- Kierownik projektu zawiera z doktorantem/studentem (tj. osobą spoza UEP) umowę regulującą jego udział w realizacji projektu.
- W razie braku kierownika projektu kolejno: kierownik jednostki organizacyjnej, w której realizowany jest projekt albo opiekun naukowy (promotor).
- Obowiązek zawarcia umowy występuje także wówczas, gdy wyniki prac projektowych mają być wykorzystane przez doktoranta/studenta w rozprawie doktorskiej, pracy dyplomowej albo magisterskiej.
- W zależności od rodzaju wyników stosuje się postanowienia Regulaminu:

3.2 Regulacje dotyczące współpracy z doktorantami i studentami

§ 2 ust.1 pkt 4 Regulaminu – wyniki badań naukowych

„wyniki powstałe w ramach wykonywania przez pracownika Uczelni to wyniki badań naukowych będące wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym, topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wprowadzoną odmianą rośliny, a także wyniki prac rozwojowych oraz know-how związane z tymi wynikami”

<p>Jeżeli wyniki są wynikami, o których mowa w § 2 ust.1 pkt 4 Regulaminu</p>	<p>stosuje się postanowienia § 17 Regulaminu „Programy komputerowe”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeżeli podczas wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku pracy stworzony zostanie przez pracownika UEP program komputerowy, wówczas UEP nabywa prawa do takiego programu w sposób pierwotny, bez konieczności składania w tej mierze odrębnych oświadczeń woli. 2. Nabycie praw do programu komputerowego, o którym mowa w ust. 1, następuje na wszystkich polach eksploatacji (w tym w szczególności wymienionych w § 16 ust. 1 i 2 niniejszego Regulaminu). 3. Postanowienia niniejszego paragrafu nie naruszają postanowień szczególnych odnoszących się do wyników i know-how, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4. 4. Twórca programu komputerowego zobowiązany jest w terminie 14 dni po jego stworzeniu w wersji umożliwiającej jego używanie dla zamierzonego celu do jego zgłoszenia na Uczelni. 5. Pracownicy zobowiązani są do zachowania poufności kodów źródłowych programów komputerowych oraz zapewnienia ich właściwego przechowywania w odniesieniu do kodów będących w ich posiadaniu.
<p>Jeżeli wyniki są wynikami innymi niż wymienione w § 2 ust.1 pkt 4 Regulaminu</p>	<p>stosuje się postanowienia § 23 Regulaminu „Podział przychodów z komercjalizacji wyników innych niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 4 Regulaminu”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku komercjalizacji przez Uczelnię wyniku innego niż wymieniony w § 2 ust. 1 pkt 4, twórcy /zespołowi twórców przysługuje łącznie: <ol style="list-style-type: none"> a) 50% środków z komercjalizacji uzyskanych przez Uczelnię z komercjalizacji danego wyniku obniżonych o 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą

- komercjalizacją, które zostały poniesione przez Uczelnię lub spółkę celową,
- b) 50% środków z komercjalizacji uzyskanych przez spółkę celową w następstwie komercjalizacji pośredniej danego wyniku, obniżonych o 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez Uczelnię lub spółkę celową.
2. Jeżeli komercjalizacja wyniku innego niż wymieniony w § 2 ust. 1 pkt 4 dokonywana jest przez twórcę lub zespół twórców, Uczelni przysługuje 25% środków z komercjalizacji uzyskanych z komercjalizacji przez twórcę lub zespół twórców, obniżonych o 25% kosztów, które zostały poniesione przez twórcę lub zespół twórców.
 3. Przez koszty związane bezpośrednio z komercjalizacją rozumie się koszty zewnętrzne, w szczególności koszty ochrony prawnej, ekspertyz, wyceny wartości przedmiotu komercjalizacji i opłat urzędowych. Do kosztów tych nie wlicza się kosztów poniesionych przed podjęciem decyzji o komercjalizacji.
 4. Uczelnia i twórca/zespół twórców mogą zawrzeć umowę określającą prawa do wyników lub sposób i tryb komercjalizacji wyników, zawierającą postanowienia odmienne od zawartych w ust.1-3, a w szczególności określać inny udział Uczelni lub twórcy/zespołu twórców w środkach pochodzących z komercjalizacji, inne zasady naliczania kosztów komercjalizacji albo inny okres przysługiwania prawa do części korzyści z komercjalizacji.

§ 18 Regulaminu - umowa pomiędzy UEP a twórcami

§ 18 Regulaminu zawiera szczegółową regulację dotyczącą praw do wyników powstałych przy pomocy UEP. W ust. 2 tego paragrafu wskazano, że kwestię praw do takich wyników powinna regulować umowa zawarta pomiędzy UEP a twórcami, by w przypadkach kiedy to osoba wskazana w Regulaminie nie zastosuje się do obowiązku zawarcia takiej umowy, w ust. 4 zawarto subsydiarną regulację określającą wielkość udziału UEP w takich wynikach.

„4. W przypadku niezawarcia umowy, o której mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, udział UEP w prawach majątkowych do wyników, o których mowa w ust. 1, równy jest udziałowi kosztów uzyskania wyników pokrytych przez UEP (ustalonych z zastosowaniem postanowień ust. 5 i 6 poniżej) do ogółu kosztów uzyskania tych wyników, z zastrzeżeniem zdania ostatniego. Udział UEP w prawach majątkowych wynosi jednak, co najmniej 1/3.”

Ponadto:

rezultat działalności twórczej doktoranta albo studenta, jeżeli stanowi utwór w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, podlega normalnej pełnej ochronie prawnoautorskiej.

Artykuł 15a ustawy regulującej prawo autorskie i prawa pokrewne

1. Uczelni przysługuje pierwszeństwo w opublikowaniu pracy dyplomowej studenta. Jeżeli uczelnia nie opublikowała pracy dyplomowej w terminie 6 miesięcy od dnia jej obrony, autor może ją opublikować, chyba że praca jest częścią utworu zbiorowego.
2. Podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.), może korzystać bez wynagrodzenia i bez konieczności uzyskania zgody autora z utworu stworzonego przez studenta lub osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora w wyniku wykonywania obowiązków związanych z odbywaniem studiów lub przygotowaniem rozprawy doktorskiej, udostępniać utwór ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz korzystać z utworów znajdujących się w prowadzonych przez niego bazach danych, w celu sprawdzania z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może korzystać z prac dyplomowych i rozpraw doktorskich znajdujących się w prowadzonych przez niego bazach danych w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego utrzymania i rozwoju tych baz oraz współpracujących z nimi systemów informatycznych.

Mając powyższe uregulowania na względzie, należy zakładać, że studenci i doktoranci nawet w toku zajęć tworzą rezultaty mające walor utworu (tj. zawierające oryginalne, twórcze rozwiązania), o których Uczelnia powinna posiadać odpowiednią wiedzę. Wobec tego zapisy Regulaminu nie deprecjonują wysiłku intelektualnego studentów i doktorantów, a zapewniają Uczelni wiedzę o tych osiągnięciach chociażby w kontekście zapewnienia należytej ochrony i ewentualnego wykorzystania w przyszłości.

Może się też zdarzyć, że studenci i doktoranci w toku zajęć stworzą/współtworzą wraz z pracownikiem Uczelni dobro, które reguluje ustawa prawo własności przemysłowej. W takim wypadku, z mocy art. 11 ust. 2-5 Prawo własności przemysłowej, mamy do czynienia ze współwórstwem patentu. Wówczas współtwórcy uzyskują prawo do nabycia patentu wspólnie – pracodawca (tj. Uczelnia w wyniku realizacji obowiązków pracownika-współtwórcy wynikających ze stosunku pracy) i współtwórca (tj. student/doktorant).

Ponadto, o ile nic innego nie wynika z zawartych umów, to prawa majątkowe związane z wynalazkiem/wzorem użytkowym/wzorem przemysłowym przysługują twórcom (w wypadku opisanym w art. 11 ust. 2-5 powyżej - wspólnie pracodawcy i współtwórcy-studenta/doktoranta) proporcjonalnie do ich twórczego współudziału w dokonaniu wynalazku.

Artykuł 11 ustawy regulującej prawo własności przemysłowej

art. 11 ust. 3 [Prawo do uzyskania patentu na wynalazek]

1. „Prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 5, twórca.
2. Współtwórcom wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawnienie do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje wspólnie.
3. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.
4. W umowie pomiędzy przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu przysługiwać będą prawa, o których mowa w ust. 1, w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w związku z wykonywaniem tej umowy.
5. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten może korzystać z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego we własnym zakresie. W umowie o udzielenie pomocy strony mogą ustalić, że przedsiębiorcy przysługuje w całości lub części prawo, o którym mowa w ust. 1.”

3.3 Zasady udziału doktorantów i studentów w badaniach naukowych

Regulamin w § 24 reguluje kwestię udziału studentów i doktorantów w badaniach naukowych, pracach rozwojowych i projektach naukowych w sposób następujący:

1. Studenci i doktoranci UEP mogą brać udział w projektach, jednakże warunkiem ich udziału jest zawarcie z nimi umowy regulującej udział w realizacji projektu.
2. Umowę taką ma obowiązek sporządzić i zawrzeć z nimi osoba kierująca projektem, a w razie braku takowej kolejno kierownik jednostki organizacyjnej, w której realizowany jest projekt albo opiekun naukowy (promotor).
3. Umowa taka powinna określać w szczególności:
 - a) projekt, w którym student/doktorant bierze udział;
 - b) zakres zadań studenta/doktoranta i wymagane efekty (wyniki) ich realizacji;
 - c) wymiar czasowy realizacji zadań;
 - d) osobę opiekuna naukowego;
 - e) ewentualne wynagrodzenie studenta/doktoranta;
 - f) zobowiązanie do przestrzegania postanowień niniejszego Regulaminu jako integralnej części niniejszej umowy, a w szczególności do przestrzegania obowiązków wskazanych w § 20 niniejszego Regulaminu;

- g) określenie udziału studenta/doktoranta w środkach z komercjalizacji wyników projektu, zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.
4. Regulamin przewiduje także kwestie regulowania w/w obowiązków w przypadkach nagłych. Wówczas umowa może zostać zastąpiona pisemnym oświadczeniem studenta/doktoranta stwierdzającym, że jego udział w projekcie będzie się odbywał na zasadach Regulaminu i że zobowiązuje się on do przestrzegania postanowień Regulaminu.
 5. Umowa powinna być zawarta także wówczas, gdy wyniki prac projektowych mają być wykorzystane przez studenta/doktoranta w pracy dyplomowej albo magisterskiej albo rozprawie doktorskiej.
 6. Studentom i doktorantom UEP przysługuje prawo do części środków z komercjalizacji wyniku badań naukowych i prac rozwojowych, w których brali udział w okresie trwania odpowiednio studiów na UEP albo studiów doktorskich na UEP/ w Szkole Doktorskiej UEP w wymiarze proporcjonalnym do ich udziału w tych badaniach.
 7. Jeżeli powstałe wyniki są wynikami, o których mowa w § 2 ust.1 pkt 4 Regulaminu (tj. programy komputerowe), stosuje się postanowienia § 17 Regulaminu.
 8. Jeżeli wyniki są wynikami innymi niż wymienione w § 2 ust.1 pkt 4 Regulaminu, stosuje się postanowienia § 23 Regulaminu.
 9. Postanowienia powyższe nie uchybiają obowiązkowi zawarcia umowy ze studentem lub doktorantem, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów.

2021